

MUNDUKO ESTATUAK, BEREN HIRIBURUAK ETA AKZIDENTE GEOGRAFIKO NAGUSIAK

Leioa, 1994.10.06
Inaki Irazabalbeitia

Xabier Mendiguren azalpal argigarriaren ostean eta zerrendak aztertzera pasa baino lehen, hiru puntu aipatu nahi nituzke zerrenda horietako erabakien arrazoia argitu dutelaketan. Izan ere, azalpen teorikoak, filosofia, praktikan nola gauzatzen den azaldu nahi dut.

1. EUSKAL TRADIZIOA

Euskaldunok inguruko herriein izandako erlazioen ondorioz, leku eta pertsona horiek izendatzeko tradizioa sortu dugu. Nahiz eta kasu askotan tradizio hori bikoitza izan, Euskaltzaindiak jaramon egin behar dio horri. Tradizio horrelakoak dira, **Bordele**, **Erroma** edo **Londres** esaterako.

Neurri batean, tradizio hori Euskal Herriaren zati batena baino ez da, **Akize**, **Tolosa** edo **Bartzelona** esaterako. Kasu honetan tradizioa Euskal Herri osora zabaldu behar denik ezpairik ez dago.

Beste kasu batzuetan tradizioa galduta dago. Galdutako edo ia galdutako tradizioaren kasuan egon liteken egi beharrekoaz zalantza bat baino gehiago, akaso. Izan ere, **Naiara**, **Kalagorri**, **Ozkabarte**, **Sibilia**, **Gordoa**, **Salduba** edo **Santandere** moduko izenak berreskuratzen ahaleginik egiteak merezi ote duen duda daiteke. Euskal eremua izandakoan, izenok berreskuratzen froga egiteari ezin zaio uko egin exonomastika batzordearen iritzi. Urteen baheak egingo du ostean lana. Izan ere, **Gasteiz** edo **Oreretaren** kasuan geundeke.

Bestelakoa da **Sibilia** edo **Gordoaren** kasuan. Nekeza dirudi izen horiek beste modu batean eta hain sarri ikusi duen euskaldungoari forma "berriak" ikastarazteak eta gainera, esfortzua aurreko toponimoetan, **Ozkarbarten** alegia, egitea errentagarrigotzat jo da. Beraz, **Sibilia** eta gainerakoak fosiltzat jo dira eta garai batean girotutako idazkietan baino ezin daitezke egoki izan.

Zergatik esan dugu hainbat euskal exonimo galduta daudela? Gure ezagutza beti mugatuaren edo intuizioaren gaitetik, askok gogoko ez duten estatistikak datu interesgarri asko eman dizkigu. EEBS bilketan pilatutako toponimoak aztertu ditugu eta segidan hainbat adibide emango ditut:

– Sevilla	26
– Sebilla	2
– Sibilia	1
– Najera	3
– Naxera	2
– Naiara	0
– Calahorra	2
– Kalagorri	5

Eta baita forma finkatzeko ere

– Bordale	12
– Bordele	36
– Burdeos	3

Alabaina, beste kasu batzuetan ez diogu estatisitikari kasu handirik egin.

– Salamanca	18
– Salamanka	16

Zilegi dirudike *Salamanka* idazteak, nahiz eta guk *Salamanca* onartu dugun.

Laburtuz:

– Euskal Herriaren zati batean bizirik dirauten exotoponimo tradizionalak Euskal Herri osora zabaldu behar dira.

– Galduta edo ia galduta dauden formak berreskuratzen saiatuko gara, euskal eremu izandakoenak batez ere.

Hala eta guztiz ere tradizioa ez da gauza finkoa eta betirakoa eta horren adibide moduan, 1914an, *Nuevo Diccionario Manual Ilustrado de la Lengua Castellana* izenekoan Saturnino Calleja Fernandezek hitzaurrean diona irakurriko dizuet:

“Sin protesta se sostienen herejías tales como que ‘vascongado’, ‘Vasconia’, ‘Vizcaya’ y ‘vascuence’ deben escribirse con ‘b’ por carecer el vascuence de la letra ‘v’... A cada paso se lee ‘Toulouse’ por ‘Tolosa’, ‘Hainaut’ por Henao, ‘Torino’ por Turín, ‘Bale’ por Basilea, ‘Vich’ por

Vique, ‘Moscou’, o ‘Moscu’ escriendo esta palabra como suena en francés, por Moscovia. ‘Leipzig’ por Lipsia, ‘Tiber’ por Tibre...”

Parrafo honetan gaztelaniaren tradiziotzat jotzen diren hainbat forma, egungo gaztelaniako hiztunei oso arrotz eta bitxi geratutko zaizkie, hain segur. Beraz, euskararen tradizio izan diren forma batzuk gaurko hitzungoak ez onartzeak ez liguke harritu behar. Eta ez genukeen agian, puntu honetan, kemen handirik erre behar.

2. MOLDAKETA GRAFIKOA

Xabierrek jarrera endozentriko eta exozentrikoak aipatu ditu bere txostenean eta batzordea oreka-puntuaren bila ibili dela azpimarratu du. Nahiz eta joera nagusia exonimoen jatorrizko forma errespetatzea izan, exonimo batzuk moldatu beharko dira, euskarazko eitea eman beharko zaizkie alegia.

Nola eta noiz egingo dugu hori? Inguruko erderei so eginez, arau moduko bat eman daiteke: *exonimo bat zenbat eta zaharragoa, gertuagoa eta garrantzitsuagoa izan hainbat eta moldaketa grafiko handiagoa pairatuko du.*

Exotoponimiaren arau orokor hori beheko sei puntuetan zehaz daiteke:

1. Estatu eta beren hiriburuen izenetan. *Kamerun, Ruanda, Txad, Nikaragua, Nikosia.* Zerrenda itxia da eta Onomastika-batzordearen proposamena lehen atalean ematen dugu.

Egindako moldaketa grafikoei buruz v letrak sortzen duen tabua aipatu beharko litzateke. Euskaldunok erraz asko bihurtzen ditugu c-ak k edo z edota ch-ak tx esaterako, baina inoiz gutxitan v-ak b. Estatistikari begira diezaokegu.

– Txile	34
– Chile	5
– Tchile	1
– Kamerun	4
– Camerun	0
– Kanada	64
– Canada	0
– Venezuela	24
– Benezuela	0

– Valentzia	8
– Valencia	12
– Balentzia	0

Salbuespenak *Eslobakia*, *Txekoslobakia* eta *Batikanoa* lirateke. Lehenen v-dun adibiderik ez da EEBSn jaso eta *Batikano* 28-5 gailentzen zaio *Vatikanori*. Bi lehenetan v-a bokalarteakoa izatea izan daiteke arrazoa, bigarrenetan toponimoaren hurbiltasuna akaso. *Batikano* salbuetsi beharko al litzateke? Ez da hori batzordearen iritzia izan.

2. Akzidente geografiko nagusiak: kontinente, ozeano, itsaso, irla, laku, ibai eta mendi(kate)ak. *Atlantiar Ozeanoa*, *Madagaskar*, *Polinesia*, *Danubio ibaia*, *Karpatook...*

3. Toponimoaren izenean patronimiko bat agertzen denean, lurtur, irla, lurralde eta ibaien kasuan bereziki. Horrela egiten baitute frantsesak eta gaztelaniak oro har. *Santa Luzia irla*, *San Jurgi kanala*, *Frantzisko Joseren lurraldea...*

4. Izen deskribatzaileen kasuan, ezaugarri bat adierazten dutenen kasuan alegia. *Ibai Horia* (río Amarillo, fleuve Jaune, Yellow river eta Gelber Fluss), *Itsaso Beltza*, *Itsaso Hila*, *Hartzaren Laku Handia*, *Mexiko Berria*, *Kaledonia Berria* (Nueva Caledonia, Nouvelle-Calédonie, New Caledonia eta Neukaledonien)... Hala ere, inguruko erdara nagusietan jatorrizko forma erabiltzen dutenean, horixe erabiliko da. *Rio Grande*, *Llano Estacado*, *Salt Lake City...*

5. Inguruko erdaretan jatorrizko forma ez errespetatzea: *Turin* (Turín, Turin, Turin eta Turin), *Munich* (Munich, Munich eta Munich), *Milan* (Milan, Milan, Milan eta Mailand)...

6. Toponimo historikoak: *Kartago*, *Esparta*, *Korinto*, *Itaka...*

3. ZEINU DIAKRITIKOAK

Euskaraz egun zeinu diakritikorik ez erabiltzeak (zubererazko hitzak ematean erabiltzen den ü izan ezik) horiekiko ohitura eza sortu du euskal irakurleagoan. Jatorrizko grafia errespetatu behar den kasuetan zeinu diakritikoak ere errespetatu beharko genituzkeela pentsa daiteke. Ez dago arazoa horren garbi aitzitik.

Estatistikak bestetik ez du argibiderik ematen. Frantziako eta Espainiako toponimoen artean, gertuenean artean hain justu, azterketa txiki bat egin dugu EEBSren datu-basean:

– Cádiz	6
– Cadiz	7

– Málaga	0
– Malaga	4
– Córdoba	3
– Cordoba	14
– Nîmes	0
– Nimes	1
– Vendôme	2
– Vendome	0

Datuok ez digute argirik ematen.

Puntu honetara iritsita, zeinu diakritikoen aldeko eta aurkako argudioak jarri behar dira balantzan, ondoren proposamen bat egin ahal izateko.

Zeinu diakritikoen aldeko arrazoi nagusiak bi dira:

– Zeinu diakritikoeak informazioa ematen dute izena egokiro ebaki ahal izateko.

– Gure inguruko erdara nagusietan zeinu diakritiko arruntenak maila guztietan (komunikabide, testuliburu, entziklopedia, etab.etan) agertzen dira. Hala ere, zeinu diakritiko guztiak ez dira maila berekotzat hartzen. Hizkuntza latindarren zeinu diakritikoak (‘, ‘, ...) errespetatu egiten dira. Hizkuntza eslaviar eta turkierazkoenak â, ø, č, ž, ĩ, ů...) ordea baztertu egiten dira normalean, goi-mailako entziklopedietan izan ezik. Horrela, *Lech Walesa* leitzen da jatorrizko *Lech Walesa*-ren ordez, edo *Milos Forman*, *Milo š Forman*-en ordez.

Zeinu diakritikoen aurkako arrazoi nagusiak bi dira:

– Zeinu diakritiko asko ezin idatz daitezke idazmakinez edo ordenadorez, teklatu arruntean ez daudelako.

– Zeinu diakritikoeak ez diote irakurleari informazio gehigarririk ematen baldin eta erdara hori ezagutzen ez badu. Bestetik, buruz ikasi behar dira.

Batzordeak jatorrizko zeinu **diakritikoak gordetzea**, inguratzen gaituzten hizkuntza latindarrenak bereziki, **gomendatzen du** (entziklopedia eta horrelako erreferentzi lanetan, batez ere), baina idazleak **zilegi du horiek ez erabiltzea**, ordenadore- eta makina-teklatu arruntetan egoten ez direnak batez ere.

MUNDUKO ESTATUAK ETA BEREN HIRIBURUAK

Segidan, Onomastika-Batzordeak munduko estatuak eta beren hiri-buruak euskaraz izendatzeko proposatzen dituen formak zerrendatzen dira. Aldi berean, estatuari eta hiriburuari dagozkion jentilizioak ere ematen dira. Dena dela, jentilizioa hiritartasunari dagokiola eta ez etniari edo herriari azpimarratu nahi da. Esan nahi baita, Israelgo hiritarrak, arabiar, judu zein kristau **israeldarrak** dira eta **judu** erlijio hori dutenak edota etnia horretakoak bakarrik.

Batzordearen barnean erabakiak kontsentsuz hartu dira. Alabaina, hainbat botu partikular ere badira eta horiek proposamenarekin batera adierazten dira.

Bestetik, zerrendan *Gales*, *Eskozia* eta beste nazionalitate historiko batzuk ere sartu dira, nahiz eta nazioartean estatu ezagutzarik ez duten.

Estatua	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilicioa
Afganistango <i>Errepublika</i>	Kabul	afganistandar	kabuldar
Albaniako <i>Herri-Erepublika Sozialista</i>	Tirana	albaniar	tiranar
Alemaniko <i>Errepublika Federala</i>	Berlin	alemaniar/aleman	berlindar
Aljeriako <i>Herri-Erepublika Demokratikoa</i>	Aljer	aljeriar	aljertar
Alsazia	Strasburg	alsaziar	strasburgar
Amerikako Estatu Batuak/ AEB/EEBB	Washington	estaturatuar	washingtondar
Andorrako <i>Printzerria</i>	Andorra La Vella	andorratar	andorratar
Angolako <i>Herri-Erepublika</i>	Luanda	angolar	luandar
Antigua eta Barbuda	Saint John's	antiguar	saintjohnstar
Aostako <i>harana</i>	Aosta	aostar	aostar
Arabiako Emirerri Batuak	Abu Zabi	emirrerribatuar	abuzabiar
Argentinako <i>Errepublika</i>	Buenos Aires	argentinar	buenosairestar
Armenia	Erevan	armeniar	erevandar
Australiako <i>Commonwealtha</i>	Canberra	australiar	canberrar
Austriako <i>Errepublika</i>	Viena	austriar	viendar
Azerbaijan	Baku	azerbajandar	bakutar
Bahamak/Bahametako Commonwealtha	Nassau	bahamar	nassautar
Bahreingo <i>Estatua</i>	Al-Manamah	bahreindar	manamahar
Bangladesheko <i>Herri-Erepublika</i>	Daka	bangladeshtar	dakatar
Barbados	Bridgetown	barbadostar	bridgetowndar
Belgikako <i>Erresuma</i>	Brusela	belgikar	bruselar
Belize	Belmopan	belizetar	belmopandar
Beningo <i>Herri-Erepublika</i>	Porto Novo	benindar	portonovoar

Estata	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilizioa
Bielorrusia	Minsk	bielorrusiar	minskar
Bohemia	Praga	bohemiarr	pragatar
Bolikostako Errepublika	Abijan (legis.)/Yamussukro (adm.)	bolikostarr	abijandar/yamussukroarr
Boliviako Errepublika	La Paz	boliviar	lapaztar
Bosnia-Hertzegegovina	Sarajevo	bosniarr	sarajevoarr
Botswanako Errepublika	Gaborone	botswanarr	gaboronetar
Brasilgo Errepublika Federala	Brasilia	brasildarr	brasiliarr
Bretainia (Breizh)	Nantes/Rennes	bretoi	nantestarr/ rennestarr
Britainia Handi eta Ipar Irlandako Erresuma Batua/Bretainia Handia/ Erresuma Batua (1)	Londres	britainiarr	londrestarr
Bruneiko Estata	Bandar Seri Begawan	bruneiarr	begawandarr
Bulgariako Herri-Erepublika	Sofia	bulgariarr	sofiarr
Burkina Faso	Uagadugu	burkinafasoarr	uagadugutarr
Burundiko Errepublika	Bujumbura	burundiarr	bujumburarr
Bhutango Erresuma	Tinbu	bhutandarr	tinbutarr
Cabo Verdeko Errepublika	Praia	caboverdearr	praiatarr
Costa Ricako Errepublika	San Jose	costarriarr	sanjosetarr
Danimarkako Erresuma	Kopenhage	danimarkarr	kopenhagetarr
Dominikako Commonwealtha	Roseau	dominikarr	roseautarr
Dominikar Errepublika	Santo Domingo	dominikarr	santodomingoarr
Egiptoko Arabiar Errepublika	Alkairo	egiptiarr	kairoarr
Ekialdeko Timor	Baguia	timortarr	baguiarr
Ekuadorko Errepublika	Quito	ekuatortarr	quitoarr
Ekuatore-Gineako Errepublika	Malabo	ginear (ekuatoreginear)	malaboarr
El Salvadorko Errepublika	San Salvador	salvadortarr	sansalvadortarr
Eritrea	Asmara	eritrearr	asmarr
Errumania	Bukarest	errumaniarr	bukarestarr
Errusia	Mosku	errusiarr	moskutarr
Ertafrikar Errepublika	Bangi	ertafrikarr	bangiarr
Eskozia (Alba)	Edinburgh (Dunedin)	eskoziarr	edinburgharr
Eslovakia	Bratislava	eslovakiarr	bratislavarr
Eslovenia	Ljubljana	esloveniarr	ljubljannarr
Espainiako Erresuma	Madril	espainiarr	madrildarr
Estonia	Tallinn	estoniarr	tallinn-darr
Etiopiako Herri-Erepublika	Addis Abeba	etiopiarr	addisabebarr
Fijiako Errepublika	Suva	fijiarr	suvatarr
Filipinak/Filipinetako Errepublika	Manila	filipinarr	manilarr

(1) Xabier Kintanak botu partikular moduan 'Britainia Handia' proposatzen du. Haundi izenondoa erdaretako "magno", "great" eta antzekoak itzultzeko erabiltzea komenigarria ikusten du, besteak beste maila jasoagoa adierazten duelako.

Estatua	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilicioa
Finlandiako (<i>Suomiko</i>) <i>Errepublika</i>	Helsinki	finlandiar	helsinkiar
Flandria/Flandes	Anberes/Gante	flamenko/flandestar flandriar	anberestar/gantetar
Frantziako <i>Errepublika</i>	Paris	frantses	paristar
Frisia	Leeuwarden	frisiar	leeuwardendar
Gabongo <i>Errepublika</i>	Libreville	gabondar	librevilletar
Gales (Cymru)	Cardiff	gales	cardiffar
Galizia	Donejakue edo Santiago Konpostelakoa	gailego/galiziar	santiagotar/donejakuetar
Ghanako <i>Errepublika</i>	Akra	ghanatar	akkratar
Gambiako <i>Errepublika</i> (2)	Banjul	gambiar	banjuldar
Georgia	Tbilisi	georgiar	tbilistar
Ginea Bissauko <i>Errepublika</i>	Bissau	ginear (gineabissautar)	bissautar
Gineako <i>Errepublika</i>	Konakry	ginear	konakriar
Grenada	Saint Georges	grenadar	saintgeorgestar
Grezia/Heleniar <i>Errepublika</i>	Athenas (3)	greziar	athenastar
Guatemalako <i>Errepublika</i>	Guatemala	guatemalar	guatemalar
Guyanako <i>Errepublika</i> <i>Kooperatiboa</i>	Georgetown	guyanar	georgetowndar
Haitiko <i>Errepublika</i>	Port-au-Prince (Printze Portua)	haitiar	portauprincetar, portar
Hego Tirol	Bolzano	tiroldar	bolzanoar
Hegoafrikar <i>Errepublika</i>	Pretoria (exe.)/Bloemfontein (jud.)/Lurmutur Hiria (legis.)	hegoafrikar	pretoriar
Herbehereak/ Herbehereetako Erresuma	Amsterdam	nederlandar/herbeheretar	amsterdamdar
Hondurasko <i>Errepublika</i>	Tegucigalpa	hondurastar	tegucigalpar
Hungariako <i>Errepublika</i>	Budapest	hungariar	budapestar
Indiako <i>Errepublika</i>	New Delhi edo Delhi Berria	indiar	newdelhiar/delhiberriar
Indonesiako <i>Errepublika</i>	Jakarta	indonesiar	jakartar
Ingalaterra	Londres	ingeles	londrestar
Ipar Irlanda	Belfast	iparrilandar	belfastar
Irakeko <i>Errepublika</i>	Bagdad	irakiar	bagdadar
Irango <i>Islamlar Errepublika</i>	Teheran	irandar	teherandar
Irlanda (Eire)	Dublin	irlandar (eiretar)	dublindar
Islandiako <i>Errepublika</i>	Reykjavik	islandiar	reykjavikar
Israelgo <i>Estatua</i>	Jerusalem	israeldar	jerusalemdar
Italiako <i>Errepublika</i>	Erroma	italiar	erromatar
Jamaika	Kingston	jamaikar	kingstondar

- (2) Iñaki Irazabalbeitiak, Elhuyarren izenean, 'Gambia' proposatzen du botu partikular moduan.
- (3) Iñaki Irazabalbeitiak, Elhuyarren izenean, 'Atenas' proposaten du botu partikular moduan. EBBSn kontsulta eginez hauxe ikusten da: Atena 2 bider; Atenas 7 bider; Atenai 4 bider eta Athenas 1 bider. Beraz, h-rik gabeko formak nagusi dira XX. mendeko euskal testuetan.

Estatua	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilizioa
Japonia	Tokio	japoniar	tokiotar
Jemen/Yemengo <i>Errepublika (4)</i>	Aden	jemendar	adendar
Jibutiko <i>Errepublika</i>	Jibuti	jibutiar	jibutiar
Jordaniako <i>Haxemi Erresuma</i>	Amman	jordaniar	ammandar
Jugoslavia	Belgrad	jugoslaviar	belgradar
Kamerungo <i>Errepublika</i>	Jaunde	kamerundar	jaundetar
Kanada	Ottawa	kanadar	ottawar
Kanputxeako <i>Estatua</i>	Phnom Penh	kanputxear	phnompenhdar
Katalunia	Bartzelona	katalan/kataluniar	bartzelonar
Katarreko <i>Estatua/Qatar</i>	Dauhah	katartar	dauhahtar
Kazakhstan	Alma Ata	kaz-akhastandar	almaatar
Kenyako <i>Errepublika</i>	Nairobi	kenyar	nairobiar
Kirgizistan	Pishpek	kirgizistandar	pishpekar
Kiribatiko <i>Errepublika</i>	Bairiki	kiribatiar	bairikiar
Kolonbiako <i>Errepublika (5)</i>	Bogota	kolonbiar	bogotar
Komoreak/Komoreetako Islamiar <i>Errepublika</i> Federala	Moroni	komoretar	moroniar
Kongoko <i>Herri-Erepublika</i>	Brazzaville	kongoar	brazzavilletar
Koreako <i>Errepublika</i>	Seul	korear	seuldar
Koreako <i>Herri-Erepublika</i> <i>Demokratikoa</i>	Piongiang	korear	piongiangdar
Kornualles	Truro	kornuallestar	truroar
Korsika	Ajjacio	korsikar	ajjaciak
Kosovo	Pristina	kosovoar	pristinak
Kroazia	Zagreb	kroaziar	zagrebar
Kubako <i>Errepublika</i>	Habana	kubatar	habanar
Kuwaiteko <i>Estatua</i>	Kuwait	kuwaitar	kuwaitar
Laosko <i>Herri-Erepublika</i> <i>Demokratikoa</i>	Vientiane	Laostar	vientianetar
Lesothoko <i>Erresuma</i>	Maseru	lesothoar	maserutar
Letonia	Riga	letoniar	rigatar
Libanoko <i>Errepublika</i>	Beirut	libanoar	beirutar
Liberiako <i>Errepublika</i>	Monrovia	liberiar	monroviar
Libiako <i>Arabiar Herri-</i> <i>Errepublika Sozialista</i>	Tripoli	libiar	tripoliar
Liechtensteingo <i>Printzerria</i>	Vaduz	liechtensteindar	vaduztar
Lituania	Vilnius	lituaniar	vilniustar
Luxemburgetako <i>Dukerri</i> <i>Handia</i>	Luxemburg	luxemburgar	luxemburgar

(4) Iñaki Irazabalbeitiak puntu honetan edozein erabaki hartu aitzin arabieraren transliterazio-taulak zehaztu behar direla azpimarratzen du. Puntu honetan eta Katar/Qatar kasuan hartutako erabakiek ez lukete, hasiera batean bederen, transliterazio-taula horietan adierazitakoaren kontra egon behar.

(5) Alfontso Irigoienek 'Colombia' proposatzen du botu partikular moduan, jatorrizko grafia errespetatu behar dela baitio.

Estatua	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilicioa
Madagaskarko <i>Errepublika Demokratikoa</i>	Antananarivo	madagaskartar	antananarivoar
Malawiko <i>Errepublika</i>	Lilongwe	malawiar	lilongwetar
Malaysia/Malasia (zah.)	Kuala Lumpur	malaysiar	kualalumpuratar
Maldivak/Maldivetako Errepublika	Male	maldivar	maletar
Maliko <i>Errepublika</i>	Bamako	maliar	bamakoar
Maltako <i>Errepublika</i>	Valletta	maltar	vallettar
Marokoko <i>Erresuma</i>	Rabat	marokoar	rabatar
Mauritaniako <i>Islamiar Errepublika</i>	Nuakchot	mauritaniar	nuakchotar
Maurizio	Port Louis	mauriziar	portlouistar
Mazedonia	Skopje	mazedoniar	skopjetar
Mendebaldeko Sahara/ <i>Saharako Errepublika Arabiar Demokratikoa</i>	Aaiun	saharar	aaiundar
Mendebaldeko Samoako <i>Estatu Independentea</i>	Apia	samoar	apiar
Mexikoko <i>Estatu Batuak</i>	Mexiko Hiria	mexikar	mexikar
Mikronesiako <i>Estatu Federatuak</i>	Kolonia	mikronesiar	koloniar
Moldavia	Kishinev	oldaviar	kishinevar
Monakoko <i>Printzerria</i>	Monako	monakoar	monakoar
Mongoliako <i>Herri-Erepublika</i>	Ulan Bator	mongoliar	ulanbatortar
Montenegro	Podgorica	montenegroar	podgoricar
Moravia	Brno	moraviar	brnotar
Mozanbikoko <i>Herri-Erepublika</i>	Maputo	mozanbiketar	maputoar
Myanmarko <i>Batasuna</i> / <i>Birmania</i>	Rangun	myanmar/birmaniar	rangundar
Namibiako <i>Errepublika</i>	Windhoek	namibiar	windhoekar
Nauruko <i>Errepublika</i>	Yaren	nauruar	yarendar
Nepalgo <i>Erresuma</i>	Katmandu	nepaldar	katmandutar
Nigertreko <i>Errepublika</i>	Niamei	nigertar	niameiar
Nigeriako <i>Errepublika Federala</i>	Lagos (hbr. Abuja)	nigeriar	lagostar
Nikaraguako <i>Errepublika</i>	Managua	nikaraguar	managuar
Norvegiako <i>Erresuma</i>	Oslo	norvegiar	osloar
Okzitania	Tolosa	okzitaniar	tolosar
Omango <i>Sultaneria</i>	Maskat	omandar	maskatar
Pakistango <i>Islamdar Errepublika</i>	Islamabad	pakistandar	islamabadar
Panamako <i>Errepublika</i>	Panama	panamar	panamar
Papua Ginea Berria	Port Moresby	gineaberriar	portmoresbiar
Paraguayko <i>Errepublika</i>	Asuncion	paraguayar	asunciondar
Peruko <i>Errepublika</i>	Lima	perutar	limatar
Poloniako <i>Errepublika</i>	Varsovia	poloniar	varsoviar
Portugalgo <i>Errepublika</i>	Lisboa	portuges	lisboar

Estatua	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilicioa
Puerto Ricoko <i>Estatu Libre Elkartua</i>	San Juan	puertorricoar	sanjuandar
Ruandako <i>Errepublika</i>	Kigali	ruandar	kigaliar
Saint Kitts eta Nevisko <i>Federazioa</i>	Basseterre	sankistar	basseterretar
Salomon Irlak	Honiara	salomondar	honiarar
San Vincent eta Grenadinak	Kingstown	sanvincentar	kingstowndar
San Marinoko <i>Errepublika</i>	San Marino	sanmarinoar	sanmarinoar
Santa Luzia	Castries	santaluziar	castriestar
Sao Tome eta Printzeko <i>Errepublika Demokratikoa</i>	Sao Tome	saotometar	saotometar
Sardinia	Cagliari	sardiniar	cagliariar
Saudi Arabiako <i>Erresuma</i>	Riad	saudi	riadar
Senegalgo <i>Errepublika</i>	Dakar	senegaldar	dakartar
Serbia	Belgrad	serbiar	belgradar
Seychelleak/Seychelleetako <i>Errepublika</i>	Victoria	seychelletar	victoriar
Sierra Leonako <i>Errepublika</i>	Freetown	sierraleonar	freetowndar
Singapurko <i>Errepublika</i>	Singapur	singapurtar	singapurtar
Siriako <i>Arabiar Errepublika</i>	Damasko	siriar	damaskoar
Somaliako <i>Errepublika Demokratikoa</i>	Muqdisho	somaliar	muqdishoar
Sri Lankako <i>Errepublika Sozialista Demokratikoa</i>	Kolonbo (adm.)/Kote (hbr.)	srilankar	kolonboar/kotetar
Swazilandiako <i>Erresuma</i>	Mbabane (adm.)/Lobamba (hbr.)	swazilandiar	mbabanetar/lobambar
Sudango <i>Errepublika</i>	Al-Khartum	sudandar	khartumdar
Suediako <i>Erresuma</i>	Stockholm	suediar	stockholmdar
Suitzako <i>Konfederakundea</i>	Berna	suitzar	bernatar
Surinamgo <i>Errepublika</i>	Paramaribo	surinamdar	paramariboar
Tadjikistan	Dushanbe	tadjikistandar	dushanbetar
Thailandiako <i>Erresuma</i> (6)	Bangkok	thailandiar	bangkokar
Tanzaniako <i>Errepublika Batua</i>	Dar es Salaam (hbr. Dodoma)	tanzaniar	daresalaamdar
Togoko <i>Errepublika</i>	Lome	togoar	lometar
Tongako <i>Erresuma</i>	Nukualofa	tongatar	nukualoiar
Trinidad eta Tobagoko <i>Errepublika</i>	Port-of-Spain (Espainiar Portua)	trinitatear	portofspaindar/portar
Tunisiako <i>Errepublika</i>	Tunis	tunisiar	tunistar
Turkiako <i>Errepublika</i>	Ankara	turkiar	ankara
Turkmenistan	Ashkhabad	turkmenistandar	ashkhabadtar
Tuvalu	Fongafale	tuvalutar	fongafaletar
Txadeko <i>Errepublika</i>	Njamena	txadar	njamenar
Txekiar <i>Errepublika</i> /Txekia	Praga	txekiar	pragatar

(6) Iñaki Irazabalbeitiak, Elhuyarren izenean, 'Tailandia' proposatzen du botu partikular moduan. Puntu honetan ere transkripzio-arazoa dago.

Estatua	Niriburua	Estatu-jentilizioa	Hiriburu-jentilizioa
<i>Txileko Errepublika</i>	Santiago	txiletar	santiagotar
<i>Txinako Errepublika/Taiwan</i>	Taibei	taiwandar	taibeiar
<i>Txinako Herri-Erepublika</i>	Pekin	txinatar	pekindar
<i>Txipreko Errepublika</i>	Nikosia	txipretar	nikosiar
<i>Ugandako Errepublika</i>	Kampala	ugandar	kampalar
Ukraina	Kiev	ukrainar	kiedar
<i>Uruguayko Ekialdeko Errepublika</i>	Montevideo	uruguayar	montevideoar
Uzbekistan	Tashkent	uzbekistandar	tashkentar
<i>Vanuatuko Errepublika</i>	Vila	vanuatutar	vilatar
Vatikano Hiria/Vatikano Hiriko Estatua Vatikanoa	Vatikano Hiria	vatikanoar	vatikanoar
<i>Venezuelako Errepublika</i>	Caracas	venezuelar	caracastar
<i>Vietnamgo Errepublika Sozialista</i>	Hanoi	vietnamdar	hanoiar
<i>Zaireko Errepublika</i>	Kinshasa	zairetar	kinshasar
<i>Zambiako Errepublika (7)</i>	Lusaka	zanbiar	lusakar
Zeelanda Berria	Wellington	zeelandar	wellingtondar
<i>Zimbabweco Errepublika</i>	Harare	zimbabwetar	hararetar

(7) Iñaki Irazabalbeitiak, Elhuyarren izenean, 'Zania' proposatzen du botu partikular moduan.